

Örnek Hayat

Yusuf HALICI

KAYSERİ VELİLERİ

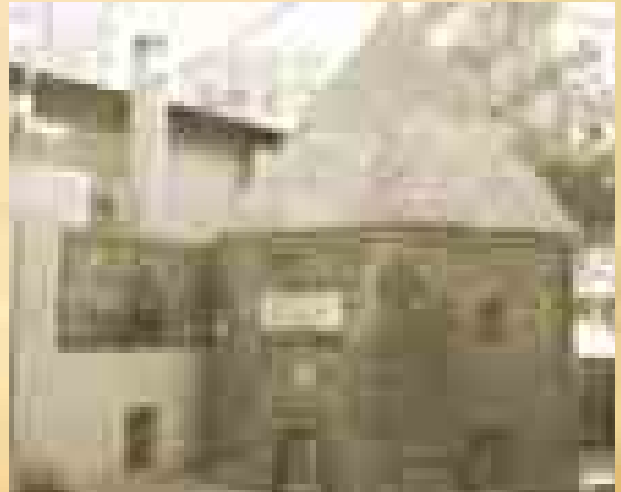
Anadolu'nun önemli kültür, tarih ve medeniyet merkezlerinden biri olan Kayseri, Türk halkının gönül dünyasına taht kurmuş, birçok devlet adamı, mutasavvıf, ilim adamı ve şair yetiştirmiştir. Emir Melik Gazi, Gıyaseddin Keyhüsrev, Gevher Nesibe, Davud-ı Kayserî, Şeyh Taceddin İbrahim, Ahi Evran, Seyyid Burhaneddin, İbrahim Tennûrî gibi bu yüce şahsiyetler Kayserililerin hep feyiz ve ilham kaynağı olmuşlardır.

Seyyid Taceddin İbrahim

Kayseri'nin yetiştirdiği ve soyu Peygamber Efendimize ulaşan büyük velilerden olan Şeyh

Taceddin İbrahim Kayseri'de doğmuş yine Kayseri'de vefat etmiştir. Taceddin İbrahim, gençliğinde, Nakşibendî yolunda salih bir zat olan babası Cemaledin İbrahim Efendi ile birlikte ticaretle uğraştı. Malını pazarlamak isteyen bir arkadaşıyla gittiği Erzincan'da, Halvetî büyüklerinden Pir Muhammed Erzincanî Hazretleriyle tanışmış ve öğrencisi olmuştur.

Hocasının verdiği görev gereği, nefsiyle mücadeleyle başlayan ve kısa bir sürede olgunlaşarak icazet alan Seyyid Taceddin İbrahim, Ankara ve Kayseri'de uzun süre dersler vererek, halkı aydınlatmıştır.

Mehmet Akif Ersoy'un "İstiklâl Marşı"nı yazdığı "Taceddin Dergâhı"nın da kurucusu olan bu zatın, özellikle Kayseri'de çok sayıda hayır tesisleri vardır. Türbesi Taceddin Mahallesi, Etiler İlköğretim Okulu bahçesindedir.

İbrahim Tennûrî

İbrahim Tennûrî Hazretleri Sivas'ta doğmuş, Konya'da ilim tahsil etmiş, Kayseri'de yaşamış, talebe yetiştirmiş büyük bir evliyadır. Kayseri'de kendi ismi ile tanınan bir mahalle kurulmuş ve

kendisi de cami, çeşme gibi hayır müesseseleri yaptırmış olduğundan Kayserili olarak bilinir.

Kendisinin Tennûrî mahlasını almasının sebepleri hakkında çeşitli rivayetler vardır. Köyünün adından dolayı bu mahlası alması bu rivayetlerden biridir. Bir başka rivayet ise "Tennur yani tandır" kelimesi ile vücudunun sıcaklığının tandır gibi zaman zaman çok yükselmesi ve kızarmasından, diğer bir rivayette de kendisinde hararet fazlaştığı zaman aksine olarak tandıra girerek maddî-manevî sıkıntılarını bu yolla gidermesinden dolayı bu mahlası aldığı rivayet edilir.

İbrahim Tennûrî İlk tahsilini memleketinde yaptıktan sonra Konya'ya giderek Molla Sarı Yakub'dan ilim tahsil etti. Tahsilini tamamladıktan sonra Kayseri'ye gelerek Hunad Hâtun Medresesine müderris oldu. Medresenin vakfiyesinde bulunan, 'Müderris ve bütün çalışanları Hanefi Mezhebinden olmalıdır.' maddesi Şafi Mezhebinden olan İbrahim Tennûrî'nin, bu medresenin müderrisliğinden ayrılmasına neden olmuştur. İbrahim Tennûrî bundan sonra kendi hâlinde bir kenara çekilip, ibadetle meşgul oldu.

Kendisinde meydana gelen ilâhî cezbenin tesiri ile tasavvufa yöneldi ve medhini duyduğu Akşemseddîn Hazretlerine talebe olup, onun hizmetinde bulundu.

Tasavufî eğitimini tamamlayıp hocasından icazet aldıktan sonra, tekrar Kayseri'ye gelerek bir tekke kurdu. Burada talebe yetiştirmekle ve halkı irşad etmekle meşgul oldu.

Fatih Sultan Mehmed'e ithaf ettiği ve tasavvuf hal ve derecelerini bildiren 'Gülzâr-ı Manevî' adlı çok kıymetli bir eseri vardır.

Türbesi Cumhuriyet Mahallesi'nde Şeyh Tennûrî Caddesi'ndeki Şeyh Camisi'nin bitişiğindedir.

Davud-ı Kayserî

Osmanlı Devletinin kuruluş döneminde yetişen âlim ve velilerden olan Davud-ı Kayserî Kayseri'de doğdu. İlk tahsilini Kayseri'de zamanının usulüne göre tamamladıktan sonra, ilmini ilerletmek maksadıyla Mısır'a gitti. Kahire'de üç-dört sene kalıp hadis-i şerif, tefsir ve diğer aklı ve naklî ilimleri tahsil etti. Daha sonra İran'ın Sava şehrine giderek, Kemalüddin Kaşanî'nin talebeleri arasına katılıp, onun sohbetlerinde bulundu. Onun rehberliğinde tasavvuf yolunda ilerleyip, yüksek derecelere kavuştu. Aynı zamanda zamanının fen ilimlerinde de yüksek bir dereceye ulaştı.

Orhan Gazi tarafından Osmanlıların ilk medresesi Orhaniye Medresesine Baş Müderris olarak tayin edilen Davud-ı Kayserî, Osmanlı eğitim sisteminin kurucu mimarı olarak kabul edilir. Onun Osmanlı medrese eğitim sistemine verdiği disiplin asırlarca devam etmiş bu medreselerden zamanla dünya çapında binlerce ilim adamı,

sanatkâr ve edebiyatçı yetişmiştir.

İlim ve fazilette yüksek, güzel ahlâk sahibi, çok ibadet eden, dünyaya önem vermeyen ve çok merhametli bir zat olan Davud-ı Kayserî, hayatını ilim öğrenmek ve öğretmekle geçirmiş ve 1350 senesinde İznik'te vefat etmiştir.

Seyyid Burhaneddin

Peygamber Efendimizin neslinden olan Seyyid Burhaneddin Hazretleri, 1165 yılında Tirmiz'de doğmuş ve ilk tahsilini babasından yaptıktan sonra, Belh'e giderek Mevlâna'nın babası Sultanü'l-Ulema Bahaeddin Veled Hazretlerinden 12 yıl manevî ilimleri tahsil etmiştir. Bu tahsilleri sırasında Mevlâna'nın mürebbilik ve atabekliğini yapmıştır. Sultanü'l-Ulema Bahaeddin Veled'den icazet alarak, Tirmiz'e dönmüş, ilmî irşada başlamıştır.

Hocası Bahaeddin Veled'in ölümünü keramet yoluyla öğrenen Seyyid Burhaneddin gördüğü bir rüya üzerine Mevlâna Celaleddin-i Rumî'yi yetiştirmek üzere Konya'ya gitmiştir. Bir yıl Mevlâna ile kaldıktan sonra, zahirî ilimlerde ilerlemek için Mevlâna'yı Şam ve Halep medreselerine yollar ve kendisi de Kayseri'ye döner. Yaklaşık 9 yıl Mevlâna'yı eğiten Seyyid Burhaneddin Hazretleri 1244 yılında Kayseri'de vefat etmiştir.

Türbesi kendi adıyla anılan mezarlığın içindedir.

Kayseri'de bulunan diğer türbe ve ziyaret yerlerinden bazıları da şunlardır;

Hunat Hatun, Sağlığında yaptırdığı Külliye içindeki türbesinde medfundur.

Şeyh Seyfullah, Cürçürler Mahallesi ile Ze-kai Bey Mahallesinin birleştiği meydandadır.